

PROCÉS PER A LA DEFINICIÓ DEL MAPA DE GRAU DE LA UPC

Acord núm. 13/2007 del Consell de Govern pel qual s'aprova el procés per a la definició del mapa de grau de la UPC.

- Document aprovat per la Comissió de Docència i Estudiantat del 7 de febrer de 2007.
- Document aprovat pel Consell de Govern del 15 de febrer de 2007.

DOCUMENT CG 10/2 2007

Vicerectorat de Política Acadèmica
15 de febrer de 2007

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES A LA UPC

- Antecedents del procés
- Situació actual
- Marc legal
- Actuacions previstes UPC 2006-07

Vicerektorat de Política Acadèmica Febrer 2007

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Antecedents del procés

1999 - 29 països d'Europa, a través dels seus Ministres d'Educació, signen la *Declaració de Bologna*.

En ella es comprometen, bàsicament, a crear un **sistema de titulacions comprensible i comparable**, que

- faciliti la **mobilitat**
- estimuli l'**aprenentatge al llarg de tota la vida**
- Promogui la **cooperació** europea per garantir la **qualitat** de l'Educació Superior
- millori la **competitivitat** del sistema europeu.

Avui són ja 45 els països que han subscrit aquesta declaració.

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Antecedents del procés

Gairebé tots els països han implantat el sistema de cicles i la majoria l'ha posat en marxa.

A finals de 2004, tan sols **Espanya, Portugal i Suècia** estaven a l'espera que els seus governs aprovessin lleis i decrets.

A Espanya s'havien aprovat diversos RD relacionats amb l'EEES*, però no els principals, sobre la nova estructura dels ensenyaments universitaris.

2

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Antecedents del procés

***RD relacionats amb l'EEES aprovats fins a 2004**

2003:

- expedició del Suplement Europeu al Títol
- sistema europeu de crèdits i sistema de qualificacions a les titulacions universitàries

2004:

- homologació de plans d'estudis i títols
- homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació superior

3

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DEL EEES:
Antecedents del procés

Gener de 2005 - es publiquen

RD55/2005 sobre l'estructura i regulació dels ensenyaments universitaris de Grau

RD56/2005 regulació dels ensenyaments universitaris de Postgrau, però...

Queda pendent de publicar:

- el catàleg de títols de grau
- el de màsters amb directrius
- les directrius pròpies dels títols.

4

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES
Antecedents del procés

Abril de 2006 - nova Ministra d'Educació, Mercedes Cabrera. Extracte de la presa de possessió:

*El desafío de la incorporación de la Universidad española al Espacio Europeo de Educación Superior **no será un proceso rápido sino un proceso pensado**, un proceso meditado que nos ayude a no perder esta oportunidad de reformar la Universidad española y ponerla a la altura de la Universidad europea.*

5

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES Situació actual

Sembla que el Govern vol **redefinir i reorientar el tema de l'EEES**, el que farà que el procés de reforma de les titulacions a Espanya **es ralentitzi encara més**.

De moment:

- Catalunya i altres comunitats autònomes imparteixen **plans pilot de grau**.
- **S'han implantat els primers màsters oficials** a tot el país.

6

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES Situació actual

La Ministra opina que:

“Nada hay de incoherente en el hecho de que los primeros programas de postgrado estén listos antes que la puesta en marcha de los Grados ya que se trata de dos títulos independientes que no van forzosamente en una línea de continuidad”.

El MEC ha publicat un **calendari global del procés** – es presenta un extracte a continuació.

7

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES
Marc legal

Calendari previst MEC

26 de setembre de 2006: publicació de *La organización de las enseñanzas universitarias en España*, document on recullen les línies mestres de la nova organització dels ensenyaments universitaris en el marc de l'EEES

21 de desembre de 2006: publicació del *Borrador de propuesta Directrices para la elaboración de títulos universitarios de grado y máster*, documents de treball que tenen com a objectiu promoure el debat en el *Consejo de Coordinación Universitaria*.

Les comissions de Coordinació i Acadèmica hauran d'emetre un informe abans de març de 2007. Aquest informe i el documents de treball seran la base per al procés d'elaboració dels decrets.

8

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES
Marc legal

Calendari previst MEC

Abril 2007
Maig 2007

Aprovació LOU
Proposta i debat dels decrets:

- ✓ Enseñanzas de Grado y Postgrado
- ✓ Directrices para la elaboración de títulos
- ✓ Directrices propias de títulos de profesiones reguladas
- ✓ Registro de Universidades, Centros y Titulaciones
- ✓ Homologación de títulos
- ✓ Estatuto del PDI
- ✓ Conferencia General de Política Universitaria
- ✓ Consejo de Universidades
- ✓ Creación de Centros y Universidades

Set 2007

Aprovació Decrets

9

Calendari previst MEC

Octubre 2007- abril 2008 (per al curs 08/09)

Plans d'estudis de Grau:

- procés d'elaboració per part de les Universitats,
- aprovació per les comunitats autònomes, informe CU, aprovació pel Consell de Ministres i inscripció al Registre.

10

Curs 2008-2009: es poden començar a **implantar els ensenyaments de Grau adaptats a les directrius.**

Curs 2009-2010: **extinció dels plans actuals.**

Els estudiants matriculats en les titulacions anteriors mantindran el **dret a finalitzar els seus estudis** en les condicions en què els van començar.

Juliol de 2012: s'expediran els **primers títols de Graduat universitari.**

11

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- S'aposta per una reforma curricular basada en la **flexibilitat**, en la transversalitat i en la multidisciplinarietat com mecanisme de resposta a les necessitats de una nova societat
- **Autonomia universitària**: capacitat de les universitats per **dissenyar el currículum dels títols**, tot i que hauran d'aportar models de referència d'universitats de reconegut prestigi o estar avalades per xarxes de col·laboració acadèmiques o professionals.
- **Rendició de comptes**: procés de **verificació ex ante** i un **seguiment posterior del desenvolupament i l'avaluació de resultats ex post** (acreditació), tenint en compte criteris que estiguin en consonància amb els "Criterios y Directrices para la Garantía de la Calidad" elaborat per la ENQA i aprovats a la reunió de Ministres de Bergen (2005)

12

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- A diferència del catàleg anterior,
el RUCT (Registro de Universidades Centros y Títulos) no es planteja com una llista de titulacions, sinó com una **eina per a la informació a la societat**, tant de la naturalesa dels títols com de les seves característiques i qualitat.

13

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS DE GRAU

Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- Els títols de Grau constaran de **240* crèdits ECTS**, que inclouran tots els aprenentatges previstos amb les corresponents avaluacions.

Encara que alguns països europeus han fixat la durada del 1r cicle en 180 crèdits per a part dels seus títols, el MEC argumenta que 240 crèdits permetran:

- una millor adequació amb altres sistemes universitaris de gran importància en el món i per a Espanya (EEUU, Llatinoamèrica, Àsia, etc.).
- una major presència d'ensenyaments pràctics, pràctiques externes i mobilitat.

- *(300 ECTS Arquitectes)

14

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS DE GRAU

Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- El disseny dels títols de Grau haurà d'incidir en:
 - **l'aproximació de la durada real dels ensenyaments a la durada teòrica** per a estudiants a temps complet.
 - la formació en **competències comunes** per evitar que l'estudiant s'especialitzi massa aviat i excessivament i permetre la mobilitat cap a titulacions afins, mitjançant el sistema d'acumulació de crèdits.

15

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS DE GRAU
Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- Per tant: els títols hauran de tenir parts comunes que proporcionin **formació en competències bàsiques** dins de cada àmbit de coneixement.

Proposta inicial d'àmbits de coneixement:

- Arts i Humanitats
- Ciències
- Ciències de la Salut
- Ciències Socials i Jurídiques
- Enginyeria i Arquitectura

16

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS DE GRAU
Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- La part comuna dels títols es desenvoluparà a l'inici dels estudis i constarà almenys de **60 crèdits**. (al menys un 60% dels crèdits, vinculats a les matèries que figuren en l'annex per a cada àmbit de coneixement)

Amb aquesta estructura es pretèn facilitar la mobilitat horitzontal i vertical dels estudiants entre diferents estudis i centres, racionalitzar el disseny dels títols, facilitar l'optimització de recursos i reduir les taxes d'abandonament.

No significa que hi hagi un únic curs idèntic per a tots els títols del mateix àmbit (podran existir diferents configuracions d'aquests continguts comuns)

No és una proposta de recuperació del curs selectiu.

17

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- La superació de 120 crèdits donarà lloc al **Certificat d'Estudis Universitaris Inicials**, sempre que incloguin els 60 crèdits comuns.

L'objectiu és permetre la sortida i entrada dels estudiants del món laboral a la universitat amb un certificat dels estudis realitzats.

- El Grau finalitzarà amb l'elaboració i defensa d'un **treball de fi de Grau**.
- La denominació dels títols de Grau tindrà dues parts:
Graduat en T: T1 per la Universitat U
T: àmbit de coneixement. T1: es referirà al contingut del pla d'estudis; el proposarà la Universitat.

18

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- **Directrius pròpies dels títols fins ara:** conjunt de matèries, descriptors, crèdits i àrees de coneixement, vinculades a un títol concret.
- **Directrius nou model:** s'entén el pla d'estudis com un acord entre la universitat i la societat, que estableix les bases per a la confiança que un estudiant diposita en la universitat i en el programa ensenyament-aprenentatge en el qual ingressa. La confiança es concreta en
 - Qualitat del pla d'estudis
 - Solvència formativa dels docents
 - Adequació dels serveis generals
 - Suficiència de les instal·lacions

19

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- **Pla d'estudis** s'entén com un projecte d'implantació d'un ensenyament universitari.
- **Pla d'estudis** requereixen l'aportació d'elements com:
 - descripció del títol
 - justificació del títol
 - objectius de formació basats en competències que ha d'adquirir l'estudiant
 - sistemes d'admissió i orientació d'estudiants,
 - planificació i desenvolupament de l'aprenentatge
 - Recursos: personal acadèmic, PAS,
 - resultats previstos: taxa graduació, d'eficiència
 - sistema de garantia de qualitat
 - calendari d'implantació.

20

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- Es fomenta la formació dels estudiants no solament en coneixements, sinó en **competències**.
- Es complementen els mètodes docents tradicionals amb les tècniques basades en **l'aprenentatge actiu** per fomentar la participació de l'estudiant, que assoleix més protagonisme.
- S'incideix en la **mobilitat estudiantil** durant el període de formació i en el **contacte amb el món professional**.

21

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES
Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- Tots els ensenyaments conduents a títols de Grau o Màster hauran de:
 - sotmetre's a **avaluacions periòdiques**, que es basaran en la verificació del compliment del projecte presentat per la universitat (el pla d'estudis) d'acord amb el que estableixi el govern.
 - disposar d'un **sistema que permeti revisar el seu correcte funcionament** i establir de forma dinàmica les accions de millora necessàries.

22

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES
Marc legal

Principals novetats respecte al model anterior

- La **viabilitat acadèmica** dels títols (aproximació de la durada teòrica dels ensenyaments a la real - diapositiva 15) serà un criteri clau per a la seva aprovació i per a l'avaluació de les universitats i dels seus centres.
- L'organització dels ensenyaments ha de permetre cursar els estudis en **dedicació a temps parcial**.
- Els títols han de preparar per a l'accés a l'exercici professional: han de tenir com a objectiu l'àmplia **empleabilitat dels seus titulats**.

23

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Document “Directrices para la elaboración de los títulos universitarios de Grado y Master”

Temes de debat

- Definició específica del procediment per establir les directrius de títols amb atribucions professionals
- Accés Grau-Màster i situació del Màsters amb atribucions professionals
- Avaluació i acreditació. Criteris precisos de Qualitat. Indicadors

24

IMPLANTACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL MARC DE L'EEES

Actuacions previstes 2006-2007

Principals actuacions previstes 2006-2007 d'acord amb el Pla de Govern UPC10

- **Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC**

Objectiu: Tenir configurat el mapa de titulacions de grau de la UPC al setembre de 2007.

- **Elaboració de la guia per al disseny dels plans d'estudi de grau**

Objectiu: Disposar de la guia o document marc a l'octubre de 2007 que defineixi els criteris, directrius i condicions per al disseny i la implantació de titulacions de grau a la UPC.

Direcció política: VR de Política Acadèmica

Coordinació, direcció, suport tècnic: VG de Docència i Recerca / Oficina EEES

25

PROCEDIMENT PER A LA DEFINICIÓ DEL MAPA D'ENSENYAMENTS DE GRAU DE LA UPC

Vicerectorat de Política Acadèmica
Febrer 2007

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC –

Objectiu i procediment de treball

Tenir configurat el mapa de titulacions de grau de la UPC al setembre de 2007.

- Constitució de comissions consultives externes per àmbits que elaborin **informes** de recomanacions sobre el mapa de Graus
- Els centres presentaran les propostes de titulacions de Grau a impartir.
Es lliurarà als centres material de suport per a l'elaboració de les propostes:
 - "recull d'informació bàsica" per àmbits i centres,
 - informes elaborats per les comissions consultives d'experts externes per àmbits.
- Elaboració del Mapa de Graus

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC

- Les comissions consultives per àmbits

- **Objectiu:** Elaborar informes de recomanacions sobre el mapa de grau de la UPC.
- **Criteri de constitució:** Es constituiran deu comissions, una per cada **àmbit de coneixement de les titulacions de la UPC:**
 - Arquitectura, Edificació, Urbanisme
 - Ciències Aplicades
 - Enginyeria Aeronàutica
 - Enginyeria de biosistemes
 - Enginyeria Civil
 - Enginyeria Industrial
 - Enginyeria Informàtica
 - Enginyeria de Telecomunicacions
 - Nàutica i Enginyeria Naval
 - Òptica i Optometria

28

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC

- Les comissions consultives per àmbits

- **Composició:** Mínim 3 membres/comissió
 - Indústria
 - Personal acadèmic d'altres universitats
 - Membres proposats pel Consell Social
 - Experts internacionals
 - Suport Tècnic UPC
- **Nomenament:** Els membres de les comissions seran nomenats pel Rector d'entre una llista de noms proposats per
 - Consell Social
 - AQU
 - ANECA
 - Centres Docents
 - Consell Assesor de la Fundació

29

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC
- Les comissions consultives per àmbits

▪ **Metodologia**

- Anàlisi de documents
 - Recull d'informació per a l'elaboració del mapa de grau de la UPC, facilitat pel VRPA (inclou mapa actual de titulacions per àmbits i per distribució geogràfica)
 - Llibres blancs
 - Informes d'avaluació de les titulacions/centres, si està disponible

- Anàlisi de l'entorn
 - Tendències de futur en l'àmbit
 - Informació sobre el sector (Nous títols...)

30

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC
- Els centres docents

- Elaboració de les propostes de titulacions de grau que volen impartir.

Les propostes d'ensenyaments de grau a impartir s'hauran de fonamentar en:

- Els DAFOs de les titulacions.

- La justificació de la necessitat i/o oportunitat i viabilitat d'oferir els ensenyaments proposats.

31

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC - Els centres docents

▪ Estructura de la fitxa proposta de títol de grau:

1. **Títol: Graduat en T: T1 per la Universitat Politècnica de Catalunya** T- àmbit de coneixement segons directrius MEC (enginyeria i arquitectura...), T1 - nom del títol
2. **Centre responsable de la impartició**
3. **Oferta de places**
4. **Justificació de la titulació: referents externs**
 - Llibres blancs
 - Títols de l'actual catàleg
 - Títols similars a d'altres universitats europees
 - Referències explícites a la professió i a la demanda de titulats
5. **Objectius de formació: competències generals i específiques**
6. **Viabilitat**
7. **Tipus d'ensenyament (presencial, semipresencial, a distància)**
8. **Títol de l'actual catàleg al que substitueix, si s'escau**

32

Definició del mapa d'ensenyaments de grau de la UPC – Calendari

Presentació procediment al Consell de Centres	1-feb-07
Presentació procediment al Consell de Departaments	1-feb-07
Presentació procediment a la Comissió de Docència	7-Febrer
Aprovació, si s'escau, del procediment per Consell de Govern	15-feb-07
Posada en marxa de les comissions consultives per àmbits	15-28 febrer
Lliurament del <i>Recull d'informació per a l'elaboració del mapa de grau de la UPC</i> i de les pautes de treball als centres docents i a les comissions consultives	1ª setmana de març 07
Lliurament dels informes de recomanacions per part de les comissions	18-abr-07
Presentació de propostes de titulacions de grau per part dels centres docents	data límit 15 juny 07
Elaboració del mapa de grau	15 juny -10 juliol
Aprovació del mapa de grau (C. Docència, CG; CS)	setembre 07

33